5. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki metni okuyunuz ve metinle ilgili altta sıralanan 1-5. yargılardan doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

فلسطين، ياووز سلطان سليم زماننده مرجِ دابق محاربه‌سندن (١٥١٦) صوڭره عثمانلی اداره‌سنه گيردی. قانونی سلطان سليمان ده چَوره‌سيله برلكده بولگه‌نڭ فتحنی تماملادی. بو آراده مقدّس يرلری قورومق ايچون قُدسده مسلمانلرڭ حرم ويا أسكی شهر اولارق آدلانديردقلری ٨٦٨ دونوملك قسمڭ اطرافنده‌كی ديوارلری يڭيدن انشا ايتديريلدی. حضرتِ داودڭ تربه‌سيله قبّة الصّحرا ديوارلری و قاپوسی يڭيلنه‌رك سوسله‌مه‌لرله زنگينلشديريلدی.

1.(....) مرجِ دابق محاربه‌سی، قانونی سلطان سليمان دونمنده ياپيلمشدر.

2.(....) فلسطين، ياووز سلطان سليم زماننده عثمانلی اداره‌سنه گيرمشدر.

3.(....) قانونی دونمنده قُدسده اعمار و انشا فعاليتلری گرچكلشديريلمشدر.

4.(....) قبّة الصّحرا ده دينيلن حضرتِ داودڭ تربه‌سنه سوسله‌مه‌لر ياپيلمشدر.

5.(....) مسلمانلر، دوشمانلردن قورونمق ايچون بر ديوار أورمشلردر.

6-10. sorularda boş bırakılan yerleri, verilen uygun kelimelerle doldurunuz.

فانی	طامله‌لر	قيمتلی	بويوك	ايی	عفّت

6. بهالی باشقه، .... باشقه‌در.

7. نه سويله‌ديگڭی، نه زمان سويله‌ديگڭی و كيمه سويله‌ديگڭی .... دوشون.

8. عين نقطه‌يه دوشن .... زمانله مرمری بيله دلر.

9. بوتون البسه‌لری گوردم، .... و صاقينمقدن داها ايی البسه گورمه‌دم.

10. آخرتده سنی قورتاراجق بر اثرڭ اولماديغی تقديرده .... دنيايه براقديغڭ اثرله ده قيمت ويرمه.

11-22. sorularda doğru seçeneği işaretleyiniz.

11. یونس اوقور دیللر ایله
اول قومرو بلبللر ایله
حقّی سَون قوللر ایله
چاغیرایم مولام سنی

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) الله سَوگیسی
B) دیلك أونمی
C) مملکت حسرتی
D) گوزل اخلاق
E) طبیعت سَوگیسی

12. بیلکه تاریخ؛ أونملی فائده‌لری چوق و غایه‌لری یوکسك بر عِلمدر. چونکه دین و دنیا ایشلرینی صاغلام تمللر أوزرینه قورمق ایسته‌ین بری، گچمش طوپلوملرڭ اخلاقلرینی، پیغمبرلرڭ یاشاملری و مجادله‌لری، حکمدارلرڭ یوکثیم و سیاستلرینی آنجق تاریخ ایله بیلوب أورنك آلابیلیر.

Verilen metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) دین و دنیا ایشلری
B) تاریخ علمنڭ أونمی
C) یوکثیم و سیاستڭ أونمی
D) گچمش طوپلوملرڭ اخلاقی
E) أسکی حکمدارلرڭ یوکثیمی

13. انسانلری جانلاندیران املدر، ئولدیرن یأسدر (امیدسزلکدر).

Bu sözde anlatılmak istenene anlamca en yakın atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

A) گون طوغمدن نه‌لر طوغار.
B) باغلا آتکی، ایصمارلا حقّه.
C) عبانك قدری یاغموروده بیلینیر.
D) صبر آجیدر، میوه‌سی طاتلیدر.
E) جنّتك قاپوسنی جومردلر آچار.

14. الله تعالی سزك بدنلریکزه و یوزلریکزه دگل، قلبلریکزه باقار.

Bu hadisişerifte "kalp" sözü ile kastedilen aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) اخلاق B) ایي نیّت C) فضیلت D) دنیا سَوگیسی E) گوزل دوشونجه

15. بر یر دوشونویورم، یمیشیل،
بیلمم، نره سنده یوردك.
بر أو گونلك گونشلك
چیچکلر ایچنده ممنون
(...)

روزگار أسمز، قونوشور:
اوچورتمه‌لر اوچك،
چاماشیرلر قورویك.
مسعود اولك، یاشایك،
آنا بابا، اولاد طورون.

Bu şiirde üzerinde söz söylenen temel duygu aşağıdakilerden hangisidir?

A) یورت سوگیسی B) کوی حیاتنه أوزلم C) چوجوقلغه حسرت
D) هیچ بر شیئه آلدیریش ایتمه‌مه E) موتلولق ایچنده یاشامه ایستگی

16. بوخچه‌م بوش
أوته‌بریم أکسیك
آزیغم قورو، جانم آچ
یوزم سکا چوریلی

آدیمم سکا
ایرماقلریکه
بر لوقمه صویه گلدم
قبول اولا، عفو اولا

Aşağıdakilerden hangisi şairin ruh hâlini açıklayan ifadelerden biri değildir?

A) الله‌ه یوکلمه B) چاره‌سزلك ایچنده اولمه C) الله‌دن عفوینی ایسته‌مه
D) عبادتلرینی یترسز گورمه E) کندیندن امین اولمه

17. Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olamaz?

A) بر كوى مختارسز، بر ايگنه اوستەسز اولماز.

B) بوتون ييلديزلرى ألندە طوتمايان، بر تك ذرّەيە رب اولاماز.

C) هر شيئى مادّەدە آرايانلرڭ عقللرى گوزلرندەدر، گوز ايسە معنوياتدە كوردر.

D) أوت، برشيدن هر شيئى ياپمق و هر شيئى بر تك شى ياپمق، هر شيئڭ خالقنە خاص بر ايشدر.

E) سلطانِ كائنات بردر، هر شيئڭ آناختارى اونڭ ياننده، هر شيئڭ ديزگينى اونڭ ألندەدر.

18. ١. چوراپلريمى گييديردى.
٢. پروين دە آياقلريمى قورولادى.
٣. ايصينمق ايچون صوبەنڭ اوڭنە گيتمشدم.
٤. آرقەمى دوننجە آننەمى، تيفتيك سجّادە يى آچييور گوردم.
٥. آبدست بيتنجە آننەملە برابر ياواش بر سسلە نماز دعالرينى اوقويارق قوللريمى و يوزيمى قورولادق.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulduğunda hangisi paragrafın ilk cümlesi olur?

A) ١ B) ٢ C) ٣ D) ٤ E) ٥

19. ١. يوموشاق سويلە، فقط طوغريدن باشقە بر شى سويلەمە.
٢. توبە ايدوب عفوە اوغرارم دييە گوگنەرك صاقين گناە ايشلەيوب كوتولك ايتمە.
٣. اگر بوسبوتون زورە، طارە دوشديسەڭ صبر ايت. صبر، گنيشلگڭ آناختاريدر.
٤. آچ گوزليلرڭ گوز دستيسى طولمدى؛ صدف، قناعت ايتمەدكجە اينجييلە طولمدى.
٥. نعمتە شكر ايتمك، نعمتدن داها طاتليدر. شكرە طوتقون اولان، نعمت آردنجە گيدرمى هيچ؟

Aşağıdakilerin hangisi, Mevlâna'nın bu sözlerinden biriyle ilişkilendirilemez?

A) قناعتكار اولمق B) كنديـنە گوگنمك C) زورلقلرە صبر ايتمك

D) طوغرى و طاتلى سوزلى اولمق E) اللّٰهڭ ويردكلرينە شكر ايتمك

20. طلبه، حقیقتلر پشنده قوشمه‌یی مسلك أدینن انساندر، غایه‌سی معنوی اولغونلاشمه اولان بر مسلكك انسانیدر، مكتبلرڭ دیپلومه مشتریسی و استقبالك موقع دیلنجیسی دگلدر.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) طلبه كیمدر، كیم دگلدر؟
B) "طلبه" كلمه‌سنڭ كوكنی نه‌در؟
C) طلبه‌لگه نره‌دن باشلامق گركیر؟
D) علمك حیاتمزده‌كی یری و أونمی نه‌در؟
E) مكتب-طلبه ایلیشكیسی ناصل اولملیدر؟

21.
- ایی بیلكه كوتو اخلاقلی گوزل یوز بر پاره ایتمز.
- روح ایچون أڭ یوكسك ایيلك و أڭ بویوك أردملیلك، اللّٰه'ڭ بیلینمسیدر.
- ادبڭ نه اولدیغنی آرایوب صورانلر بیلسینلركه ادب، ادبسزلرڭ ادبسزلگنه تحمّل ایتمكدر.

Nurettin Topçu'ya ait bu sözlerden aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

A) كوتو اخلاق انسانڭ دگرینی دوشورر.
B) اللّٰه'ی طانیمق أردم و ایيلگڭ أڭ یوكسك درجه‌سیدر.
C) انسانلر گوزل اخلاقلی اولمه‌یه تشویق ایدیلمشدر.
D) كوتو اخلاق صاحبی انسانلره قاتلانمق انسانی ادبه اولاشدیریر.
E) بعضاً ادبسز انسانلرڭ كوتو طاورانیشلرینه گوز یومق گركیر.

22.
- بو یاز و گوزڭ آخری (صوڭی)، قیشدر.
- ئولومدن نه قورقارسڭ، قورقما ابدی وارسڭ.
- دیل سویلر، قولاق دیڭلر؛ قلب سویلر، كائنات دیڭلر.
- عمر سرمایه‌سی پك آزدر، لزوملی ایشلر پك چوقدر.

Yukarıdaki sözlerle aşağıda verilen açıklamalar eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) ایمسرلك موتلولق قایناغیدر.
B) دنیا حیاتی گلوب گچیجیدر.
C) حیاتی گوزل دگرلندیرمك گركیر.
D) انسانڭ ابدی بر حیاتی واردر.
E) گوڭلدن سویله‌نن سوز داها أتكیلیدر.

DAHA FAZLA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASINA BU KAREKODLA ULAŞABİLİRSİNİZ.

